

		<p style="text-align: center;">OBECNÍ ÚŘAD CEREKVIČKA-ROSICE, 588 33 Stonařov IČO 42634644, Tel.:567 319 025</p>	
		<p>Typ dokumentu:</p> <p style="text-align: center;">Směrnice</p>	
<p>Název dokumentu:</p> <p style="text-align: center;">SMĚRNICE K ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI V LESNICTVÍ (PŘI PRÁCI V LESE A NA PRACOVÍŠTÍCH OBDOBNÉHO CHARAKTERU)</p>			
<p>Rozsah platnosti:</p> <p style="text-align: center;">OBECNÍ ÚŘAD CEREKVIČKA-ROSICE</p>			
<p>Účinnost:</p> <p style="text-align: center;">1.1.2015</p>			
<p>Označení dokumentu:</p> <p style="text-align: center;">C-R/S/2/15</p>			
<p>Místo uložení originálu dokumentu:</p> <p style="text-align: center;">Kancelář obecního úřadu</p>		<p>Počet stran: 16 Počet příloh:</p>	
<p>Zpracovatel:</p> <p>Ing. Josef Rouča OZO v oblasti BOZP TEP/52/PRE/2012</p>	<p>Datum:</p> <p style="text-align: center;">1.1.2015</p>		<p>Podpis:</p>
<p>Schválil:</p> <p>Ing. Josef Rouča Starosta obce</p>	<p>Datum:</p> <p style="text-align: center;">1.1.2015</p>		<p>Podpis:</p>
<p>Správce dokumentu:</p> <p>Ing. Josef Rouča</p>	<p>Datum:</p> <p style="text-align: center;">1.1.2015</p>		<p>Podpis:</p>

Směrnice

k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v lesnictví

(PŘI PRÁCI V LESE A NA PRACOVIŠTÍCH OBDOBNÉHO CHARAKTERU)

OBSAH

1. ÚVOD.....	3
2. VŠEOBECNÉ POŽADAVKY K ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI.....	4
2.1 <i>Povinnosti vedoucího pracoviště.....</i>	<i>4</i>
2.2 <i>Povinnosti zaměstnanců</i>	<i>6</i>
3. ZÁKLADNÍ POŽADAVKY A ZÁSADY K ZAJIŠTĚNÍ BOZP PŘI PRÁCI V LESE A NA PRACOVIŠTÍCH OBDOBNÉHO CHARAKTERU.....	6
3.1 <i>Pěstební práce.....</i>	<i>7</i>
3.2 <i>Těžba dříví.....</i>	<i>9</i>
3.3 <i>Soustředování dříví</i>	<i>10</i>
3.4 <i>Manipulace, skladování a odvoz dříví.....</i>	<i>12</i>
3.5 <i>Práce ve výškách</i>	<i>13</i>
4. ZÁVĚR.....	14
5. OBRAZOVÁ PŘÍLOHA.....	15
6. PŘÍLOHA Č.1	16

1. Úvod

Tato organizační směrnice je nedílnou součástí dokumentace školení obsluh řetězových pil.

S touto organizační směrnicí jsou povinni se seznámit všechny osoby pracující v lesních porostech v majetku obce a stvrdit svým podpisem, že výkladu porozuměli a jsou si vědomi jeho významu a budou dodržovat nastavená pravidla pro bezpečnou práci.

Základní požadavky k zajištění BOZP při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru stanoví zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 28/2002 Sb.

Vzhledem k tomu, že tyto práce jsou v průběhu roku prováděny za měnících se podmínek (zejména klimatických a podmínek daného pracoviště), a jsou do jisté míry ovlivňovány i na ně navazujícími činnostmi, nelze k nim z hlediska zajištění BOZP přistupovat pouze z pohledu požadavků stanovených v nařízení vlády č. 28/2002 Sb., ale je nutné vzít do úvahy a naplnit i požadavky dalších předpisů.

Jedná se minimálně o požadavky předpisů, týkajících se bezpečného provozu a používání strojů, technických zařízení a nářadí, poskytování osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP), mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů, vzhledu a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů, způsobu evidence, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, podmínek ochrany zdraví zaměstnanců při práci a zařazování prací do kategorií (viz přehled souvisejících právních předpisů).

Přehled základních souvisejících právních předpisů k zajištění BOZP

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 56/2001 Sb., o provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci.
- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí
 - Nařízení vlády č. 201/2010, o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu
- Nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků

- Nařízení vlády č. 11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů
- Nařízení vlády č. 28/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru
- Nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky
- Vyhláška MDS ČR č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

2. Všeobecné požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru STANOVUJI NÁSLEDUJÍCÍ VŠEOBECNÉ POŽADAVKY.

2.1 Povinnosti vedoucího pracoviště

Vedoucí pracoviště je v rámci prevence pracovních rizik povinen zejména:

- Provést identifikaci nebezpečí a vyhodnocení rizik, která se mohou při výkonu dané činnosti na pracovišti vyskytnout, zjišťovat jejich příčiny a zdroje. Přitom je nutné vzít v úvahu také možná rizika vyplývající z různých činností prováděných na jednom pracovišti více subjekty (práce a pohyb zaměstnanců několika zaměstnavatelů po společném pracovišti). Při hodnocení rizik musí vycházet z četnosti nebo pravděpodobnosti vzniku nebezpečné situace a z možné závažnosti jejich následků pro zdraví a bezpečnost zaměstnanců, ale také všech osob, které se při provádění dané práce nacházejí v jejich blízkosti. Zároveň je třeba zohlednit i externí faktory ovlivňující stav BOZP, které mohou vést ke vzniku úrazu či nemoci (kluzkost nebo svažitost terénu, námraza, nepřehlednost pracoviště, výskyt bodavého hmyzu, společný pohyb osob a mechanizačních prostředků po pracovišti apod.).
- Přijímat opatření, která mají za cíl předcházet rizikům a rizika odstraňovat. Rizika, která není možno odstranit, je povinen vyhodnotit a přijmout opatření k omezení jejich působení tak, aby bylo ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců minimalizováno.
- Stanovit pracovní postupy a organizaci práce zejména s ohledem na:
 - vykonávané činnosti,
 - zvláštnosti pracoviště,
 - pracovní podmínky,
 - technologické postupy,
 - bezpečnost provádění pracovních úkonů,
 - možnost ohrožení zaměstnanců klimatickými podmínkami, povětrnostní situací, zvířaty nebo hmyzem.

- Poskytovat zaměstnancům osobní ochranné pracovní prostředky ve všech případech, kdy nelze rizika odstranit nebo dostatečně omezit jejich negativní působení technickými nebo organizačními opatřeními. Za tím účelem zpracovat vlastní seznam OOPP. Poskytované OOPP musí chránit zaměstnance před riziky, nesmí ohrožovat jejich zdraví a nesmí jim bránit ve výkonu práce. Při jejich výběru postupovat v souladu s nařízením vlády č. 495/2001 Sb. Pokud se jedná o rizikovou práci, při které je nezbytné jejich nepřetržité používání, musí být během práce zařazeny bezpečnostní přestávky, při nichž může zaměstnanec OOPP odložit. Po dobu této bezpečnostní přestávky nesmí být exponován rizikovým faktorům, překračujícím hygienické limity. Obdobně platí při vykonávání činností jednostranně zatěžující organismus. (Bezpečnostní přestávky jsou výkonem práce a započítávají se do odpracované doby – viz Zákoník práce.)
- Zajistit vyškolení a praktický zcvik zaměstnanců, tzn. zejména:
 - informovat zaměstnance o rizicích, vyplývajících pro ně z prováděných činností, a o opatřeních, přijatých k minimalizaci těchto rizik,
 - seznámit zaměstnance s bezpečnými pracovními postupy a s požadavky předpisů souvisejících s pracemi prováděnými v lese a na pracovištích obdobného charakteru,
 - seznámit zaměstnance se způsobem poskytování a používání OOPP,
 - seznámit zaměstnance s návody výrobců používaných strojů a zařízení.
- Vést dokumentaci o provedeném školení, poskytnutých informacích a pokynech vydaných zaměstnancům k zajištění BOZP.
- Zajistit pro zaměstnance závodní zdravotní preventivní péči, která zabezpečuje komplexní prevenci, tedy ochranu zdraví zaměstnanců před poškozením zdraví následkem práce (úrazy, nemoci z povolání a jiné nemoci spojené s prací).
- Nepověřovat zaměstnance pracemi, pro jejichž výkon nemají odpovídající odbornou nebo zdravotní způsobilost. V souvislosti s tím zajistit pro zaměstnance předepsané vstupní, periodické i výstupní lékařské prohlídky.
- Zařadit všechny pracovní činnosti do kategorií podle příslušného předpisu na základě zhodnocení výskytu a rizikovosti faktorů, které mohou ovlivnit zdraví zaměstnanců, a to i ve vztahu k době vystavení zaměstnanců nepříznivým účinkům těchto rizikových faktorů. Při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru je třeba vzít v úvahu především faktor hluku, vibrací, fyzické zátěže, pracovní polohy, případně i zátěže chladem v zimním období a horkem v letním období, jakož i rizikový faktor související s používáním chemických látek a přípravků, zejména rostlinolékařských.
- Používat pouze stroje, technická zařízení a nářadí, které splňují požadavky na jejich bezpečnou obsluhu a používání (odpovídající především požadavkům nařízení vlády č. 378/2001 Sb.). V souvislosti s tím seznámit zaměstnance s jejich obsluhou a údržbou včetně údržby OOPP, s pravidly pro dorozumívání na pracovišti (zavedení bezpečnostních

signálů) a vybavit balíčkem první pomoci zaměstnance, které pověří prací s přenosným nebo ručním nářadím s ostřím.

- Zajistit, aby stroje, zařízení a nářadí, používané při pracích v lese a na pracovištích obdobného charakteru, neohrožovaly zaměstnance, kteří s nimi pracují, energií svého pohybu, teplotou, kterou vyvíjejí, hlukem či vibracemi, které působí atd. V případě, že nelze rizika vyplývající z obsluhy těchto strojů a zařízení a z práce s daným nářadím eliminovat nebo minimalizovat, musí být zaměstnanci, kteří s nimi pracují, vybaveni odpovídajícími OOPP.
- Zajistit zaměstnancům poskytnutí první pomoci, podle rizik vykonávané práce je vyškolit k jejímu poskytování a vybavit pracoviště prostředky pro poskytování první pomoci, včetně prostředků pro přivolání lékařské pomoci. Naprosto nezbytné je to zejména v případě zpracování soustředěných vývrátů a polomů, případně i dalších prací, prováděných v obtížných pracovních podmínkách.
- Vyšetřovat příčiny a okolnosti vzniku pracovních úrazů a nemocí z povolání a přijímat preventivní opatření proti jejich opakování (při vzniku pracovního úrazu postupovat v souladu s nařízením vlády č. 494/2001 Sb.). V návaznosti na výše uvedené by měl zaměstnavatel pravidelně kontrolovat úroveň BOZP, zejména stav technické prevence a úroveň rizikových faktorů pracovních podmínek, pravidelně ověřovat znalosti zaměstnanců o předpisech k zajištění BOZP, trvale vyžadovat a soustavně kontrolovat jejich dodržování.
- Kontrolovat dodržování bezpečnostních předpisů a zásad BOZP.

2.2 Povinnosti zaměstnanců

Zaměstnanci jsou povinni zejména:

- Účastnit se všech školení týkajících se BOZP.
- Dodržovat při práci stanovené pracovní postupy.
- V určených případech používat OOPP, kterými byli vybaveni.
- Dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny [vedoucího pracoviště](#) k zajištění BOZP.
- Řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi [vedoucího pracoviště](#).

3. Základní požadavky a zásady k zajištění BOZP při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru

Pro jednotlivé činnosti STANOVUJI NÁSLEDUJÍCÍ POŽADAVKY.

3.1 Pěstební práce

Při pěstebních pracích prováděných ručním nářadím, včetně nářadí s motorovým pohonem, je vedoucí pracoviště povinen zajistit a kontrolovat dodržování následujících zásad BOZP:

- Převážovat ruční nářadí s ostřím jen s ochranným krytem nasazeným na ostří, převážovat křovinořez a řetězovou pilu s demontovaným řezným nástrojem, případně s ochranným pouzdrém, nasazeným na řezací části.
- Ruční nářadí před broušením ostří řádně upevnit a zajistit proti uvolnění.
- Dodržovat pokyny výrobce uvedené v návodu pro používání, údržbu a opravy, který zpravidla upozorňuje i na nebezpečné postupy (rizikové činnosti), ohrožující zdraví nebo život zaměstnance, který s ručním nářadím pracuje.
- Nepoužívat křovinořez ani řetězovou pilu, nejsou-li vybaveny ochranným krytem řezného nástroje, s poškozeným, nadměrně zbroušeným nebo nedostatečně upevněným řezným nástrojem, a nejsou-li funkční bezpečnostní a ochranné prvky, kterými je toto nářadí vybaveno. Za tím účelem kontrolovat před zahájením prací i v jejich průběhu technický stav používaného nářadí a v případě neodstranitelné závady s ním přestat pracovat.
- Provádět čištění, údržbu a podobné práce na křovinořezu nebo řetězové pile jen při vypnutém chodu motoru.
- Zastavit chod motoru křovinořezu při přecházení po pracovišti na vzdálenost větší než 50 m, chod motoru řetězové pily při přecházení na vzdálenost větší než 150 m, pokud ovšem podmínky bezpečné práce nevyžadují zastavení chodu motoru již při menší vzdálenosti. Rozhodující je v těchto případech zpravidla schůdnost a přehlednost daného pracoviště, ovlivněná překážkami v podobě vzrostlé buřeny, křovinným podrostem, svažitostí terénu apod. Zastavení chodu motoru vyžaduje také situace, kdy do ohroženého prostoru, za který se obvykle považuje kruhová plocha o poloměru 15 m, vstoupí nepovolaná osoba.
- Neprovádět plnění nádrže křovinořezu a řetězové pily, ani jejich startování nebo seřizování motoru, v blízkosti otevřeného ohně (doporučená vzdálenost je minimálně 2 m od zdroje).
- Neprovádět práce s řetězovou pilou nad výškou ramen a ze žebříku (při kácení nebo ošetřování stromů je dovoleno provádět práce z klece pracovní plošiny).
- Neprovádět jakékoli práce s křovinořezem a se řetězovou pilou déle, než je stanovená expoziční doba pro daný typ nářadí, a bez použití odpovídajících OOPP.
- Při práci s řetězovou pilou nepřidržovat rukou nebo nohou rozřezávané dříví, nezkracovat napružené kmeny, pokud obsluha pily nemůže zaujmout polohu mimo směr

pružení, a nezkracovat rovněž bez použití kmenového spínače silné, extrémně napružené kmeny.

- Při práci s křovinořezem a motorovou pilou dodržovat další zásady BOZP zpracované v organizačních směrnících:
 - Zajištění BOZP při provozu motorových řetězových pil
 - Provozní bezpečnostní předpis pro provoz, obsluhu a údržbu křovinořezů

Při práci s rostlinolékařskými přípravky, spadající také do pěstebních prací, je vedoucí pracoviště povinen zajistit a kontrolovat dodržování následujících zásad BOZP:

- Identifikovat všechna nebezpečí a vyhodnotit významná rizika, která představují práce s některými přípravky pro život a zdraví člověka, životní prostředí, majetkové a jiné hodnoty.
- Vést evidenci všech přípravků, podrobně o příjmu a výdeji přípravků se zvláště nebezpečnými vlastnostmi (vysoce toxické).
- Neskladovat přípravky společně s poživatinami a krmivem, neuchovávat je v obalech od poživatin a krmiv.
- Pověřovat práci s přípravky jen zaměstnance, kteří mají předepsanou odbornou a zdravotní způsobilost vzhledem k typu a stupni nebezpečnosti přípravků, absolvovali školení a praktický výcvik s ohledem na vykonávané činnosti a používanou techniku při aplikaci přípravků.
- Vybavit zaměstnance odpovídajícími OOPP s ohledem na nebezpečí poškození zdraví, kterému jsou při práci vystaveni (např. vdechnutí par nebo aerosolu přípravků zdraví škodlivých či dráždivých, kontakt pokožky s žíraviny, práce s karcinogeny atd.).
- Aplikaci rostlinolékařských přípravků provádět jen za vhodných klimatických podmínek (nikoli za deště, silného větru nebo mrazu).
- Dodržovat pokyny výrobce (dovozce) k bezpečnému nakládání, uvedené v návodu k používání, v bezpečnostním či technickém listu a na obalu přípravku.
- Zajistit vyškolení zaměstnanců v poskytování první pomoci a vybavení pracoviště odpovídajícími prostředky pro poskytnutí a přivolání lékařské pomoci.
- Pro používání rostlinolékařských přípravků zpracovat pracovní postupy podle typu a stupně jejich nebezpečnosti a s ohledem na konkrétní podmínky jejich aplikace, zajistit potřebná bezpečnostní a ochranná opatření.

- V případě používání rostlinolékařských přípravků v terénu zajistit jejich skladování, manipulaci, přepravu, přípravu k aplikaci, vlastní aplikaci a likvidaci zbytků, použitých obalů a OOPP stanoveným způsobem tak, aby nedocházelo k ohrožování zdraví zaměstnanců ani dalších osob a k poškozování životního prostředí.

Obdobně platí i pro používání všech ostatních chemických látek a přípravků (pohonné hmoty, paliva, maziva, dezinfekční přípravky apod.).

3.2 Těžba dříví

Při provádění těžby dříví je vedoucí pracoviště povinen zajistit a kontrolovat dodržování následujících zásad BOZP:

- Při stanovení pracovních postupů je nutno zohlednit druh dřeviny, stáří a zdravotní stav kácených stromů, tvar koruny, podmínky pracoviště (především stav terénu), povětrnostní situaci a určit směr kácení.
- Před zahájením kácení stromů zajistit bezpečnou ústupovou cestu šikmo dozadu od zamýšleného směru pádu stromu, vyčistit blízké okolí káceného stromu od překážek, odříznout jeho zesílené kořenové náběhy a odvětvit spodní část stromu (max. do výšky ramen).
- Zajistit kontrolu zaměstnanců, provádějících těžbu dříví, současně zajistit, aby zaměstnanec nepracoval za podmínek, kdy nemůže sám zajistit bezpečné kácení stromů (kácení stromů neprovádět osamoceně pracujícím zaměstnancem).
- Neprovádět kácení stromů:
 - za nepříznivé povětrnostní situace (silného větru), kdy nelze u káceného stromu bezpečně dodržet určený směr kácení, a při viditelnosti snížené pod dvojnásobnou výšku káceného stromu,
 - při poklesu teploty pod -15 °C po celou dobu výkonu práce,
 - v ohroženém prostoru zavěšeného nebo podříznutého stojícího stromu,
 - na svazích, kde současně nad sebou pracují i jiní zaměstnanci, hrozí-li nebezpečí samovolného pohybu dříví.
- Nekácet jiný strom přes strom zavěšený, nelézt na zavěšený strom a neuvolňovat jej podřezáváním stromu, na kterém zavěšený strom spočívá; neodřezávat zavěšený strom po špalcích.
- Dodržovat při kácení stanovené parametry zářezu a hlavního řezu (u stromů o průměru nad 15 cm na pni se provede směrový zářez do hloubky 1/5 až 1/3 průměru stromu, výška zářezu se rovná minimálně 2/3 jeho hloubky a hlavní řez se vede vodorovně v horní polovině směrového zářezu). K zajištění bezpečného pádu stromu do určeného směru vždy ponechat nejméně 2 cm nedořez. (Viz obrazová příloha.)

- Vybavit zaměstnance, provádějící těžbu dříví, zejména kácení stromů řetězovou pilou, vhodnými OOPP, chránícími je před riziky – ochrannou přilbou s ochranou zraku a sluchu, ochranným oděvem a obuví, které splňují podmínku neprořeznosti řetězem pily (v přední části), ochrannými rukavicemi (tříprstými nebo pětiprstými, které by měly v zimním období zajistit i ochranu proti chladu).
- Při odvětvování, odkorňování nebo zkracování stromu dodržovat minimální vzdálenost mezi zaměstnanci 5 metrů. Strom ležící na svahu odvětvovat, odkorňovat nebo zkracovat z horní strany svahu nad stromem.
- Při zpracování napružených kmenů vést první řez na straně tlaku, doříznutí kmene provést na straně tahu a stát přitom mimo směr pružení. (Viz obrazová příloha.)
- Uvolňovat zavěšený strom pomocí mechanizačního prostředku nebo potahu, otáčením zavěšeného stromu pomocí obracáku, odsunováním stromu pákou nebo za pomoci speciálního stahováku.
- Kácení stromů nahníklých a ztrouchnivělých, zpracování soustředěných vývratů a polomů, kácení v blízkosti komunikací, v ochranném pásmu dráhy, elektrického vedení apod. provádět jen za trvalého dozoru nad zaměstnanci pracovníkem určeným zaměstnavatelem.
- Neprovádět hlavní řez při kácení stromu, případně další činnosti, které mají za cíl dovedení podříznutého stojícího stromu k pádu, pokud se v ohroženém prostoru nacházejí nepovolané osoby (ohroženým prostorem je kruhová plocha o poloměru nejméně dvojnásobné výšky káceného stromu, vyžaduje-li to však charakter pracoviště, i více).
- Při zpracování polomů uvolnit nejprve přístupové cesty a přibližovací linky, odstranit přednostně zavěšené a polovyvrácené stromy a nakupené vývraty zpracovávat teprve po vytažení jednotlivých stromů mechanizačním prostředkem.
- Při odřezávání vývratu zajistit kořenový koláč podepřením proti jeho zvrácení a po odříznutí kmene jej vrátit do původní polohy. Je-li kořenový koláč nakloněn ve směru ležícího stromu, odřízne se kmen ve vzdálenosti rovnající se výšce koláče, případně i dále. (Viz obrazová příloha.)

3.3 Soustředování dříví

Při soustředování dříví je **vedoucí pracoviště** povinen zajistit a kontrolovat dodržování následujících zásad BOZP:

- Stanovit pracovní postupy a organizaci práce dle druhu použitého soustředovacího prostředku (soustředovací traktor, koňský potah, lanovka, vrtulník).
- Před zahájením soustředování odstranit překážky z přibližovacích linek, určit ohrožené prostory pro jednotlivé pracovní operace, počet a umístění skládek dříví.
- Při soustředování dříví se nezdržovat ve vnitřních úhlech lana navijáku, mezi lany, pod lany, pod zavěšeným nákladem, v prodlouženém směru napnutých lan, a neusměřňovat náklad rukou, jsou-li lana navijáku v pohybu.
- Nestoupat na soustředované dříví, nepřekračovat jej za pohybu a při ukládání dříví na skládky dodržovat přirozený sklon.
- Při uvolňování dříví na svahu stát vždy na horní straně nad uvolňovaným nákladem.
- Na pracovišti, kde se současně kácí, neprovádět soustředování dříví v kratší vzdálenosti od místa kácení, než je dvojnásobek výšky káceného stromu.

Při soustředování dříví traktorem:

- Nasazovat soustředovací prostředek pouze na ta pracoviště, pro která odpovídá typem, konstrukcí, vybavením a povolenou svahovou dostupností.
- Seznámit osádku soustředovacího prostředku před zahájením práce se zvláštnostmi pracoviště, s pracovním postupem, s jednotnou signalizací pro hlavní pracovní úkony a s rozmístěním ostatních zaměstnanců, pokud jsou v blízkosti místa soustředování dříví prováděny současně další práce.
- Nepoužívat bezúvazkové soustředování na pracovišti, kde hrozí nebezpečí samovolného pohybu dříví a ztráta stability soustředovacího prostředku, soustředování dříví provádět v těchto případech pomocí směrové kladky.

Při soustředování dříví koňským potahem:

- Nepracovat s potahem na svahu, kde hrozí nebezpečí samovolného pohybu dříví.
- Odepnout úvazek od potahu před jeho upevněním nebo sejmutím ze soustředovaného dříví.
- Vést potah při soustředování dříví na svahu z horní strany nad potahem a v zatáčkách z vnitřní strany.
- Nestoupat při vlečení dříví na náklad nebo ho za jízdy překračovat.

Při soustředování dříví lanovým dopravním zařízením:

- Zahájit provoz až po upravení trasy, odstranění všech překážek a po zkontrolování a vyzkoušení nosného a tažného lana v rámci zkušebního provozu.
- Spouštět navíjecí bubny jen na znamení zaměstnance, který dříví připevňuje nebo uvolňuje, používat při tom stanovenou signalizaci.
- Zdržovat se při uvolňování nebo připevňování soustředovaného dříví a při sledování jeho pohybu v dostatečné vzdálenosti, kde nehrozí nebezpečí zasažení uvolněnou kladkou, přetrženým lanem nebo odvalujícím se kmenem.

Při soustředování dříví vrtulníkem:

- Nezdržovat se v ohroženém prostoru zvedaného, dopravovaného a odkládaného dříví.
- Upevňování a odepínání nákladu provádět ve dvou (jeden zaměstnanec u přepravovaného nákladu, druhý k navigování vrtulníku).

3.4 Manipulace, skladování a odvoz dříví

K zajištění BOZP při vlastní manipulaci, skladování a odvozu dříví, je vedoucí pracoviště povinen zajistit a kontrolovat dodržování následujících zásad BOZP:

- Stanovit pracovní postupy a organizaci práce při manipulaci dříví na skládkách v lese, při jeho odvozu a ve skladech, s ohledem na množství a druhy sortimentu skladovaného dříví, použitou technologii nakládání a odvozu dříví, prostor potřebný pro pohyb soustředovacího a odvozního prostředku a požadavky na úpravu (prvotní sortimentaci) dříví, prováděnou na skládce.
- Vymezit prostor pro skládku tak, aby nezasahovala do ochranných pásem dráhy, elektrického vedení apod. Skládky dříví přitom nesmí bránit v používání přístupových komunikací, bezpečné manipulaci dříví a používání skladových zařízení.
- Dodržovat takový sklon dříví na skládce, aby nedošlo při volnému skladňování k jeho samovolnému pohybu. Při ručním navalování kulatiny nepřekračovat výši hromady 1,5 m.
- Nerozřezávat překřížené dříví, nemanipulovat ručně s dřívím při jeho navalování k dopravníku a nevstupovat na uskladněné dříví.
- Nepohybovat se po konstrukci nadúrovňových dopravníků a nepřekračovat transportéry za chodu mimo určené přechody.

- Nevyprošťovat ručně lana navijáku, nepřekračovat je, jsou-li v pohybu a nezdržovat se v ohroženém prostoru při rozkulování dříví.
- Neuvádět zkracovací pilu manipulační linky do řezu, pokud není dříví v klidu a stabilizováno.
- Neprovádět nakládku dříví na odvozní prostředek nebo jeho vykládku z odvozního prostředku, pokud není prostředek zajištěn proti pohybu a převrácení, nepohybovat se přitom v ohroženém prostoru nakládaného nebo skládaného dříví.
- Dříví na ložnou plochu ukládat tak, aby náklad u klanic nepřesahoval více než polovinou oblíny kmene a střed nákladu nepřesahoval výšku klanic o více než 35 cm.
- Při nakládce dříví nepopojíždět s odvozním prostředkem, je-li břemeno zavěšeno na hydraulické ruce.
- Nepřevážet dříví nezajištěné proti pohybu a vypadnutí z odvozního prostředku. Odvozní prostředek by měl splňovat požadavky stanovené pro bezpečný výstup na ložnou plochu (žebříkem nebo pevně zabudovanými stupadly) a pro jeho pohyb po pozemních komunikacích (viz zákon č. 56/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláška MDS ČR č. 341/2002 Sb.).

V zájmu předcházení riziku poškození zdraví zaměstnanců při ruční manipulaci s dřívím je nutno přednostně používat technologie a technická zařízení, umožňující snižovat podíl ruční manipulace.

3.5 Práce ve výškách

Při provádění prací ve výškách je vedoucí pracoviště povinen zajistit a kontrolovat dodržování následujících zásad BOZP:

- Stanovit pracovní postupy a organizovat práce na stojících stromech, prováděné v souvislosti se sběrem semen, upevňováním kotev lanovky apod., s ohledem na riziko pádu z výšky tak, aby byla zajištěna bezpečnost osoby, která tyto činnosti provádí.
- Vymezit před zahájením prací ohrožený prostor (kterým je kruhová plocha okolo zlézáného stromu o poloměru rovnajícím se minimálně polovině výšky tohoto stromu) a stanovit pravidla signalizace mezi zaměstnancem stojícím na zemi a zaměstnancem, který provádí práce ve výšce.
- Nepracovat v koruně nebo na kmeni stojícího stromu bez odpovídajícího vybavení pro práci ve výškách (speciální vybavy určené pro výstup a sestup včetně jištění proti pádu), dále při nepříznivé povětrnostní situaci, v prudkém větru, kdy dochází k nebezpečnému

výkyvu korun stromů, je-li na kmenech nebo větvích námraza, či při teplotě pod -10 °C během pracovní směny.

- Provádět práce v koruně stromu jen jedním zaměstnancem, který potřebné nářadí a pomůcky vytahuje do koruny stromu a spouští je dolů pomocí lana (včetně semen, plodů, případně částí zařízení lanovky instalované na kmenech), a udržuje při práci kontakt stanovenými signály s druhým zaměstnancem, stojícím na zemi.
- Používat při práci s řetězovou pilou v koruně stromu osobní ochranné pracovní prostředky proti pádu z výšky (bezpečnostní postroj).
- Při odřezávání větví nebo koruny stromu z klece pracovní plošiny používat k zajištění proti pádu zaměstnance i řetězové pily samostatné jistící prostředky, upevněné ke kleci pracovní plošiny mimo zónu prováděné práce.

4. Závěr

Vedoucím pracovníkům na všech stupních řízení **UKLÁDÁM** zajistit plnění požadavků této organizační směrnice, pokud se vztahují na jimi řízené práce.

Pokud na jednom pracovišti provádějí práce zaměstnanci několika zaměstnavatelů, **UKLÁDÁM vedoucím pracovníkům** zajistit organizaci a vzájemnou koordinaci prováděných prací tak, aby se zaměstnanci jednotlivých zaměstnavatelů vzájemně neohrožovali.

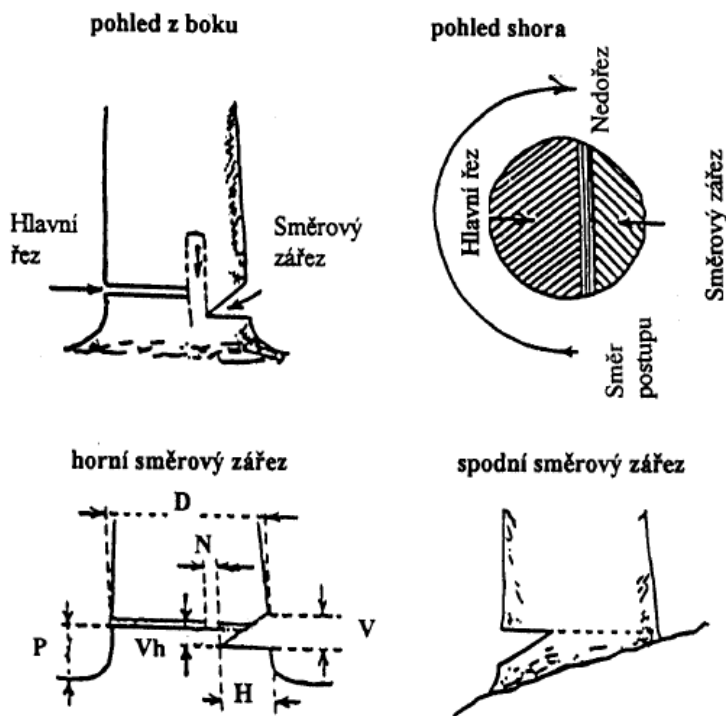
Zodpovědnost za dodržování tohoto příkazu a předpisů uvedených v preambuli mají všichni **vedoucí pracovníci**, kteří byli pověřeni výše vyjmenovanými pracemi, nebo tyto provádějí z titulu své funkce.

Tato organizační směrnice je nedílnou součástí dokumentace školení obsluh řetězových pil.

S touto organizační směrnicí jsou povinni se seznámit všechny osoby pracující v lesních porostech v majetku obce a stvrdit svým podpisem, že výkladu porozuměli a jsou si vědomi jeho významu a budou dodržovat nastavená pravidla pro bezpečnou práci.

Tato organizační směrnice platí ode dne uvedeného na titulním listě.

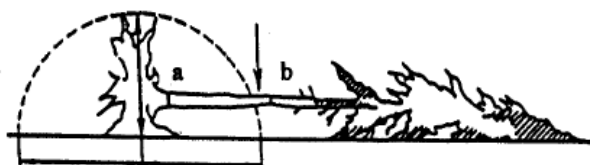
5. Obrazová příloha

Znázornění
směrového
zářezu a hlavního
řezu při kácení

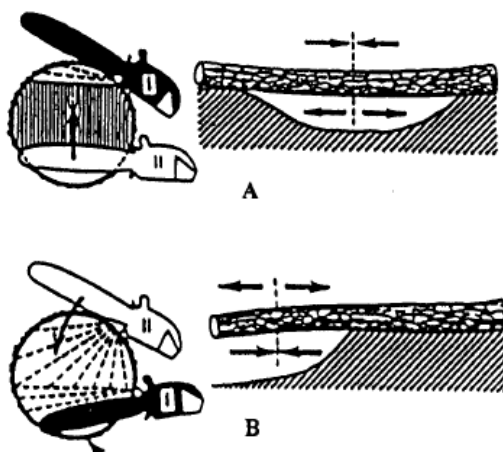
Parametry kácení

D - průměr (tloušťka) stromu
H - hloubka směr. zářezu ($1/5 - 1/3D$)
V - výška směr. zářezu (min. $2/3 H$)
Vh - výška hlavního řezu (hlavní řez vést v horní polovině směr. zářezu)
P - výška pařezu (max. $1/3 D$)
N - nedořez (min. 2 cm)

Bezpečné odříznutí kmene vývratu

s kořenovým koláčem nakloněným
a - do původní polohy
b - ve směru ležícího stromu

Přeřezávání napruženého kmene

A - podepřeného na obou koncích
B - podepřeného na jednom konci

6. Příloha č.1

seznámení s dokumentem

Označení dokumentu: C-R/S/2/15

Níže podepsaní potvrzují, že jsou v potřebné míře seznámeni s výše uvedeným dokumentem a jsou jej v praxi schopni dodržovat.

Poř. číslo	Zaměstnanec	Seznámení		
	Jméno a příjmení	Datum	Podpis seznamovaného	Podpis zaměstnance, který provedl seznámení
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				